

CITIREA

Publicațiunea noastră.

În al doilea an de aparițiune în care intră acum, publicațiunea «*Citirea*» va cuprinde:

a) Cestiuni de știință, de învățămînt și de educațiune națională și religioasă;

b) Dări de sîmă de lecțiuni, conferințe și publicațiuni instructive;

c) Povești, poezii, credințe, datine și obiceiuri ale poporului român;

d) Biografii ale profesorilor și pedagogilor noștri;

e) Compozițiuni meritorii ale elevilor secundari asupra oricărui subiect ales de ei;

f) Resumate numai din acelea cărî se refer la o întregă operă și presintă un interes incontestabil;

g) Traduceri chiar ale unor bucăți mici, însă de valoare;

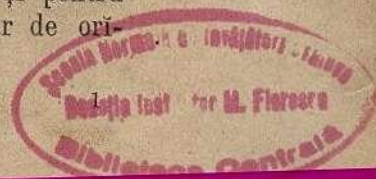
h) Activitatea școlilor secundare;

i) Sciri și fapte școlare;

j) Gravuri, ori de cîte ori va fi necesitate.

Vom da premii, ca și în anul trecut, consistînd din cărți române folositoare, elevilor ale căror compozițiuni se vor distinge prin desvoltare și conținut.

E bine înțeles că publicațiunea noastră rămîne și pentru viitor destinată elevilor și elevelor de cursul secundar de orice fel din țară.

Din redacțiunea adoptată în anul I, vom suprima rubricile: *răspunsuri la concursul nostru și concurs între elevi*. Acesta, pe de o parte, pentru a cruța pe cei ce, greșit, se simt jigniți, când obțin numai mențiuni, iar, pe de alta, pentru că lăsăm la liberă alegere a elevilor subiectele compozițiilor.

Vom publica însă la finele fie-cărui număr pe elevii premiați și premiile ce li se dau.

G. I. Bușilă.

23 Februarie 1904, Craiova.

Dela Frați.

Sâmbătă, 28 Februarie, 1904, am primit de la trei elevi ai clasei IV a Gimnasiului român din Ianina următoarea interesantă scrisoare :

Ianina 20 Februarie 1904.

Domnule Director,

„Sub-semnații elevi ai școlii gimnasiale din Ianina, voind a intra în corespondență cu elevii din cl. IV a școlii gimnasiale pe care aveți onoare a dirige, vă rugăm respectuos să bine-voiți a admite această inițiativă a noastră și în acelaș timp a o încuragia, ca ast-fel să ne putem cunoște prin scris dacă nu în persoană cu frații noștri de dincolo de Dunăre.

„Lucrul acesta ni-l permite și onorabila noastră direcțiune.

„Primiți, vă rugăm, Domnule Director, asigurarea prea distinsei noastre considerațiuni.“

„Ai voștri supuși elevi din cl. IV

Ciema Hristea

Civica Octavian

Tulliu Vangheli.“

Pentru satisfacerea acestei propuneri atât de plăcute pe cât de neașteptate, am rugat pe D-l R. Caracaș profesorul de l. română al clasei IV de la liceul de aci, ca să alégă și să-mi recomande mai mulți elevi pe cari să-i pun în corespondență cu cei de la Ianina.

Apoi am adresat D-lui Director al Gimnasiului român din Ianina următoarea scrisoare :

5 Martie 1904, Craiova.

«Iubite Frate și Coleg,

„Primind de la trei elevi din cl. IV a gimnasiului ce cu onoare dirigezi propunerea, încuviințată de Dv., de a le permite să fie în corespondență cu elevii de cl. IV a liceului de aci, am plăcută ocaziune pe de o parte de a vă felicita pentru frumoasa inițiativă luată, iar pe de alta de a vă anunța că nu numai școala dar și întreg orașul nostru a primit cu o mare bucurie această veste, căci ast-fel se vor strânge și mai mult legăturile dintre frați.

„In consecință au fost aleși mai mulți elevi din cl. IV a acestui liceu, cari să întrețină corespondența cu ai gimnasiului de acolo.

„Primiți vă rog, încredințarea sentimentelor de frățescă dragoste ce vă păstrăm.

G. I. Bușilă.

Directorul Liceului „Carol I“

Nu e nevoie a înșira foloșele cari decurg pentru întregirea cel puțin sufletescă a unei națiuni răsărite ca a noastră din stabilirea legăturilor între fii ei din toate părțile. Ele sunt cu atât mai importante cu cât aci e cestiunea de copii. Noi maturii de astăzi, dintre cari mulți am câștigat mai târziu conștiința românismului și a solidarității române, vom face în curând loc acestor copii cari au fericirea să-și adune prin ei înșiși tezaurul ideilor naționale, iar nu numai să 'l moștenescă ca un patrimoniu de la părinți, moși și strămoși.

G. I. Bușilă.

Biblioteca populară a Craiovei.

Din inițiativa D-lui N. P. Romanescu, primarul Craiovei, orașul nostru va avea în curând o *biblioteca populară*, atât de mult trebuincioasă.

Din apelul pe care D-sa 'l adresază Cetățenilor Craioveni pentru a ajuta această operă culturală, extragem următoarele:

„Suntem convinși, că această nobilă intențiune va avea sprijinul moral și material al tuturor omenilor interesați de progresul poporului nostru.

Trebue să tindem și noi a răspândi *gustul citirei*, oferind tuturor locuitorilor mijlocul de a-și putea nutri simțul și spiritul din gândirile binefacătoare ale autorilor de valoare și mai ales ale autorilor mari români, cari au recunoscut bogăția limbii noastre, cari au scris cu cuget și inimă de Români, despre Români și pentru Români.

Lipsa de interes pentru nevoile, pentru activitatea, pentru aspirațiunile și pentru suferințele omenești caracterisează o brutalitate deplorabilă sufletească. Ori și cine are dreptul de a-și completa cunoștințele, de a-și dobândi un grad de cultură, de care a rămas lipsit prin diferitele împrejurări ale vieții.

Trebue să înlesnim tuturor de a-și dezvolta interesul pentru binele și pentru toate necesitățile obștești, pentru adevărul și frumosul în lupta dîlnică și în producțiunile purificate ale artelor și ale științelor dobândite în lupta neobosită a vîecurilor; trebue să îndrumăm poporația prin scrierile a utorilor însuflețiți de iubire pentru țară și pentru națiunea lor să pótă descoperi frumuseța, nobleța, sub cari să înfățișeze atât de adesea ori viața Romînului și de cari nu și-a putut da cont în preocuparea sa exclusivă cu interesele materiale și cu lupta pentru existență. Tot Romînul trebue să afle și să reîmprospăteze în memoria sa faptele mărețe ale strămoșilor noștri de căpetenie și să cunoască luptele întreținute, jertfele aduse, crușimile și nedreptățile suferite de la nîmurile trecutului pentru a puté să recunoască cu ce stăruință și vitejie, cu ce trudă și muncă, cu ce pericole și vîrsare de sînge s'au putut dobândi libertățile și siguranța traiului de cari ne bucurăm astă-đl, cu toate neajunsurile cari au rămas de înlăturat și cu toată mulțimea dorințelor încă nerealizate cari impun o muncă continuă generațiunei actuale și viitoare.

Biblioteca populară este una din instituțiunile menite a ridica nivelul acestor lupte și a răspîndi cu încetul mai multă cultură, a pregăti o stare socială mai înflorită, o mai rodnică activitate economică și patriotică.

Rugăm și noi cu tot dinadinsul pe toți iubitorii de cultură să susțină această inițiativă și să o ajute ca să se traducă cât mai curînd în fapt pentru binele Craiovei.

Importanța ăilei de 24 Ianuarie

(Disertațiune ținută la serbătórea școlară de la 24 Ianuarie 1904, care a avut loc la liceul „Carol I” din Craiova.)

*Domnule Director,
Domnilor Profesóri,
Onorată Asistență,
Iubiți Colegi,*

Timpul trece și cu el se duc fapte și evenimente cari au schimbat fața lucrurilor, cari au transformat o stare de lucruri aflătóre într'un moment dat.

Ast-fel de fapte și evenimente, ca și schimbările ce ele produc, sînt de diferite caractere: politic, religios, literar, științifice, etc

De ori și ce natură ar fi însă asemenea schimbări, când ele privesc națiunea noastră, noi suntem datorii să nu le uităm, ci să ni le imprimăm în cartea sufletului nostru.

Pe cele bune să nu le uităm, ci să le serbătorim pentru ca ast-fel să ne înălțăm sufletul prin exemplul, ce ni l-au dat venerații bărbați cari le-au săvârșit.

Pe cele rele să nu le uităm, ci să le reținem în mintea noastră pentru ca să le evităm în viitor.

Onorată Asistență,

Acum 45 ani, în 24 Ianuarie 1859, s'a săvârșit de Români un mare și neîntrecut act politic: *Unirea Principatelor Române*. Acest act a fost mare prin ideile acelora cari l-au făptuit, și prin consecințele sale pentru noi; neîntrecut, pentru că prin el s'a realizat o parte din idealul Românilor, și s'a adus o schimbare fără sémăn nu numai în viața nămului nostru, dar și în mersul faptelor din întreg orientul Europei.

Ună elevilor, viitorii cetățeni ai Patriei, ziua de 24 Ianuarie ne deșteptă multe sentimente: Unele de recelă contra statelor cari se opuneau Unirii precum: Rusia, Turcia, Austria; — altele de iubire și recunoștință către acelea ce ne-au protegiat, ridicându-și glasul în favoarea noastră, cum au fost: Franța, Anglia, Prusia, Sardinia; — unele de admirațiune pentru patrioții de la 1859 cari au făcut Unirea; altele de tărie și speranță în viitor.

Dar cel mai înalt sentiment care ni se deșteptă, e cel patriotic.

Patriotismul se formază prin povestiri de lupte și isbânde, se mărește prin studiul Istoriei și se întărește foarte mult prin serbări naționale ca cea de azi, prin cultul omenilor mari și al faptelor glorioase din trecutul nămului nostru.

Unirea a fost cîntată de nemuritorul *Alecsandri* în «*Hora Unirii*» în care îndemnă pe Români a seca Milecovul, hotar dușmănesc de vécuri între două țări surori, și a realiza *Unirea*. Nobilă idee, nobilă ca și sufletul aceluia ce a cîntat-o, ca și mintea ageră și profetică a aceluia ce a întrevădut-o cu mult înainte de a se fi efectuat! În adevăr cu 45 ani înainte de Unire, *Alecsandri* scria prietenului său *Alecu Hurmuzachi*:

«Presimțirile inimei noastre pătrundând vécurile, vestiau României un viitor măreț, și prin negurile aurite ale aceluia viitor, sufletul nostru întrevedea umbre de eroi români mișcându-se pe câmpul

gloriei, precum odinioară *Ștefan cel Mare* și *Mihail cel Viteț*. Zăriam noi ca printr'un vis țările noastre ajunse iarăși la putere, și națiunea noastră ridicată iarăși printre cele mai însemnate națiuni ale lumii. O vis dulce, o vis neprețuit!... care tiner cu inima curat românească nu s'a înfrățit cu tine măcar o dată în viață lui? Care tiner nu te-a desmerdat cu dragoste în această epocă în care toate popoarele se deșteptă la sorele civilizațiunei și al libertăței?».

Și *Alecsandri* a avut norocul de a-și vedea visul cu ochii! Dar câte sacrificii nu s'au făcut pentru realizarea acestui vis, câtă activitate, câtă energie, câtă stăruință, câtă abnegare de sine!...

Insă toate acestea, Românul le face când vrea, căci el are *șapte vieți în pieptu-i de aramă*.

Și fie-care din giganții de la 1859, putea ține cu sufletul liber, după săvârșirea *Unirei*:

«Mi-am vădut visul cu ochii, de acum pot să mor ferice...»

Cu îndeplinirea *Unirei*, patrioții români și-au atins dorințele; speranțele lor au fost realizate.

Odată cu ea, *România cea veche* a murit, lăsând locul unei *nouă Români*.

Acăsta *nouă Românie*, zămislită la 1821 cu mișcarea lui *Tudor Vladimirescu*, s'a născut la 1848 sub ideile tinerimei patriote, și și-a primit botezul la 1859 în ziua *Unirei* Principatelor, de la pleiada de bărbați, cari au lucrat desinteresați cu acelaș gând și cu acelaș scop.

Fără de dănsii, *Unirea* nu s'ar fi făcut, de sigur; țara noastră ar fi încă sfâșiata de turburări și lupte interne ca și în trecut; iar acum noi nu ne-am găsi adunați aci cu mințile ridicate și cu inimile înflăcărâte în serbătorirea acestui măreț fapt național.

Onore deci acelora, cari au fost în stare a-și sacrifica chiar viața pentru îndeplinirea unui ideal național.

Glorie poetului care a cântat *Unirea*.

Modul cum s'a făptuit *Unirea* 'l șcim cu toții:

Prin *tractatul de la Paris*, *Țările Române* erau luate sub garanția celor șapte mari puteri. Tot prin acest tractat se mai hotăra între altele, să se consulte Românii din principate asupra organizării lor.

Pentru acest scop s'au întrunit *divanurile ad-hoc* la București și Iași, în 1857, și au votat următoarele:

- 1) *Respectarea drepturilor Principatelor și autonomia lor*, 2) *Unirea principatelor*, 3) *Principe străin dintr'o familie domnitoare*, 4) *Neutralitatea*.

Comisiunea europeană a luat aceste dorințe ale Românilor și le-a prezentat *Congresului de la Paris*, care le-a admis pe toate afară de *Unire*.

Cu modul acesta se făcea numai o *Unirea administrativă*, nu și o *unire politică*. Pe acesta trebuiau să o facă Românii prin dibăcia lor.

Și într'adevăr: Românii au profitat de faptul că în *Convențiunea de la Paris* nu se spunea dacă aceeași persoană poate fi alasă ca domn în ambele principate. De aceea, după ce la 5 Ianuarie 1859 *Adunarea de la Iași* a ales domn pe colonelul *Al. Cuza*, *Adunarea de la București* a ales la 24 Ianuarie, acelaș an, pe aceeaș persoană.

Cu chipul acesta, Românii au realizat și *unirea politică*.

Fapta Românilor este demnă de laudă. Ei au dovedit puterilor europene că au meritat protecțiunea lor, că sunt un nēm de omeni însuflețiți de iubirea de patrie, înzestrați cu nobile sentimente, și că un asemenea popor nu poate fi osândit la peire.

Exemplul Românilor de atunci este pentru noi Românii de astă-zi un foc sacru, ce ne încălzește sufletul și ne dă putere ca să suportăm și să învingem ori-ce greutăți ce am întâlni în cale.

Stăruința cea mare, zelul, curagiul, energia, lupta contra intri-gilor și rivalităților, depuse de cei din 1859, și în cele din urmă izbânda lor ne îmbărbătează, ne oțlesc, ne învață să nu desperăm, să nu perdem nici o credință în reușita unui scop mare, ce ni-l propunem.

Cartea vieței lor va rămâne tot-d'auna nu numai ca un puternic exemplu de încurajare, de întărire și de înălțare, dar în acelaș timp și un monument educativ de prima ordine atât pentru generațiunea de astă-zi cât și pentru cele viitoare.

Fapta lor este un nesecat izvor de apă vie, cum dice basmul, deschis pentru toți Românii. Ori-cine poate gusta dintr'însul, ori cine se poate scălda în undele sale, ori cine se poate reîntrema bînd din apa sa regenerătoare.

Fie ca solemnul act al *Unirii*, efectuat de dînșii acum 45 ani, să încălzească tot-d'auna și de o potrivă pe toți Românii și să călăuzească pe toți aceia cari simt românește, la îndeplinirea unui alt și mai măreț act de *unire*, unire care să facă un singur trup din aceia cari astă-zi sunt răslețiți, dar cari au un singur gând și un singur dor.

Costeanu D. Nic.

Elev. Cl. VII R. Liceul „Carol I” din Craiova.

Evoluțiunea ideei de Unire la Români

(Disertațiune ținută la serbătorea scolară de la 24 Ianuarie 1904, care a avut loc la liceul „Carol I” din Craiova).

Sunt zile cari, prin faptele mari ce ele au înscris în analele poporului român, merită a fi celebrate ca *serbători naționale*. Ele nu pot fi uitate, nici neținute în samă ca cele l'alte zile ale anului; căci faptele, ce ele amintesc, nici că nu s'a mai putut repeți nici și-au mai putut găsi sémă în viața poporului nostru.

Ca 24 Ianuarie 1859, zi mai mare, zi mai frumoasă, nu cunoștem în *totă istoria noastră națională*. Chiar datele însemnate ale istoriei noastre, date cari au urmat-o, tot zilei de 24 Ianuarie 1859 și dătoresc existența. Fără 24 Ianuarie n'ar fi fost nici 10 Maiu nici 14 Martie și nici.... cine știe?!

În ziua de 24 Ianuarie 1859 s'a făcut *Unirea Principatelor Române*, visul atător generațiuni. De aceea, de la un capăt la cel-alt al țarei, această zi este serbătorită acum cu nemărginit entusiasm.

Împrejurările politice cari, în această zi, au dat națiunei române prilejul să afirme că: ea este, ea a fost și ea va fi, ni le-a povestit Istoria Patriei, Biblia noastră națională. Totuși, cu ocaziunea serbătoririi zilei de 24 Ianuarie pentru a 45-a oră, e bine să facem, în scurt, câte-va considerațiuni istorice asupra *evoluțiunei prin care a trecut idea de unire la Români*, până ce ea să fie tradusă în fapt, și, astfel, cunoscând progresele sentimentului național, să putem a ne da sémă mai bine de caracterul de sfințenie ce poartă în sine această zi, pe care n'au gustat-o strămoșii noștri.

Națiunea este un organism dotat cu o conștiință colectivă, deși nu e concentrată într'un singur eu.

Considerăm dar ca o formă de ereditate, de identitate organică, dupe vârste, tot ce mănține la un popor o continuitate de caracter, de spirit, deprinderi și aptitudini, într'un cuvint, *o conștiință națională, o voință națională*. Cu drept cuvint s'a aplicat solidarității generațiunilor di-sele bătrânului *Heraclit*: «*Noi trăim mórtea Țeilor*», adică dupe vocabularul antic: *Noi trăim viața strămoșilor noștri*, a forțelor naturale incorporate în climatul și solul patriei, a forțelor morale incarnate în istoria sa. Dacă aplicăm di-sele acestea la *evoluțiunea ideei de unire la Români*, înțelegem ușor că «*Unirea*» nu s'a ivit de-odată, ca o idee formată, ci ea exista mai mult ca o aspirațiune naturală în mințile Românilor, și

că *traducerea ei în fapt*—*Unirea Principatelor Române*, nu este decât triumful unui principiu mântuitor: principiul Frăției Românești.

În noi (în Român) este ceva *tare*, puternic, providențial, care ne a apărât în niște epoce când au căzut imperii mult mai sdravene.

(Kogălniceanu).

În timpurile trecute, genii, ca *Mihail* și *Ștefan*, erau pătrunși de această solidaritate ce natura pusese între Români; însă încercările lor de a-i împreuna, au rămas zadarnice. Pricinile neisbucirii lor au fost: întâiu, mijlocele ce ei întrebuintau, cari, în duhul vécurilor, erau: cucerirea prin sabie, prin forță; apoi, conștiința unității naționale nu era încă destul de întinsă, națiunea nu simția trebuința unei uniri complete. Așa fiind, vrășmașii au căutat să ne piardă, distrugând pe unde se găsia, din sufletele noastre, conștiința națională. Sute de ani, ei au știut să pue stavilă între noi frații, un riuleț mai mult uscat de cât cu apă: *pîrîul încântat, rupt din rîul cel mare al uitărei*, cum îi dicea *Cesar Boliaș*. Ne-au pus vrășmașii piedici, dar a dat Dumnezeu de le-am învins și ast-fel am reușit a intra în secolul al XIX, când nu le-a mai fost cu putință a ne pesfiița ca națiune. A fost sortit ca în epoca de la 1859 să se facă un dulce descântec pîrîului încântat, care ne-a deschis ochii și ne-a lăsat să ne aruncăm în brațele faților noștri!

*Din vremi bătrâne, de demult,
Gemend de grele patimi,
Ne'ndeplinirea unui vis
Noi o stropiam cu lacrimi!*

Dar, încovoiată sub jug, adăpată cu venin, crucificată, în sfîrșit reînviată ca și *Christ*, *Națiunea română* se ridică în ziua *Unirii*. Anii 1821 și 1848 trecuseră cu suflarea cea mai dătătoare de viață și libertate. De la 1848, ideea de *Unire* ieia între Români o formă hotărîită, căci în programa revoluționarilor intră și *Unirea*.

Totă munca intelectuală dezvoltată cu atîta zel de marii naționaliști din Transilvania, Moldova și Țara-Românească, în timpurile trecute, în ziua de 24 Ianuarie 1859 și a găsit cea mai culminantă a ei manifestare. Căci nu trebuie să pierdem din vedere, că *Unirea* se pregătise mai înainte pe calea culturală: în istorie, în literatură, în educațiunea națională și tocmai la urmă, când mintea tuturor era coprinsă de ea, când nici o putere omenescă n'ar mai fi fost în stare a o opri, s'a îndeplinit pe calea politică, s'a săvîrșit la lumina cea mare a zilei.

*Aceam un vis de 'ndeplinit, —
Copil al suferinței,
Căci pentru el ne-au răposat
Și moșii și părinții!*

Dumnezeu ținea în mâinile sale sorta României și la ora însemnată 'i-a dis să se împlinescă... Atunci s'a realizat pe deplin dorința de unirea Moldovenilor cu Muntenii, dorința exprimată așa de bine de poetul Alecsandri, în versurile :

*Ha! să dăm mână cu mână
Cel cu inimă română,
Să 'nvertim hora frăției
Pe pământul României.*

...Au fost momente solemne când Moldovenii și Muntenii, cu lacrimi de bucurie cântau :

*Eu ți-s frate, tu mi-ești frate,
În noi doi un suflet bate!*

Înălțătoare momente, când acești frați pricepură că nu desbinarea, ci *Unirea* face puterea :

*Unde-s doi puterea crește
Și dușmanul nu sporește!*

Cea ce n'a putut face *Ștefan cel Mare*, cea ce n'a putut face *Mihail Viteazul*, eroul care, la *Călugăreni*, scrise cu caractere glorioase numele de român și care ridică, deși numai pentru o clipă, în ochii Europei uimite, *superbul tabel al unirei naționale; ziua de 24 Ianuarie* 1859 a făcut prin voința spontană a tuturor, căci toți au ascultat de acele celebre cuvinte ale lui *Vasile Boerescu* : « Pentru ce ne numim noi și voi? Nu suntem toți Români? De ce să nu dicem noi Români?... »

Ne-am unit; și în acele înălțătoare momente, plângeau de bucurie și se înviorau de dulcea speranță și Transilvănenii și Bucovinenii și toți Românii, ori pe unde se găseau ei răslățiți pe întinsul pământului.

Ne-am unit; și îndeplinirea acestei fapte mărețe se datorește în primul loc Moldovei, care și-a jertfit numele pe altarul *Unirii*; se datorește generațiunii de la 1859, pleiadei de bărbați, cari, — cu atâta stăruință și energie, cu atâta patriotism și desinteresare, — au luptat ca să ne lase nouă o patrie mare și întărită.

Cât de străluciți, răsăriți în amintirea noastră, mari apostoli ai celei mai sublime cauze!

Opera voastră este închegarea aspirațiunilor unui popor întreg,

este atingerea scopului și resplata sacrificiilor marilor noștri eroi din trecut. Dormiți în pace, giganți luptători, dormiți în splendida apoteosă a recunoștinței și admirațiunii întregului popor! Când rostim neprețioasele vóstre nume, ne simțim cuprinși de sfîntenia cu care credinciosul pronunță numele Mântuitorului! Exemplul ce voi ați dat, va servi de cel mai încuragiător stimulent pentru noi și urmașii noștri. Onóre, glorie voué!....

* * *

Dupe *Unire*, Domnul ales făcu vizită Sultanului, cu care ocasiune 'l convinsé că Muntenia și Moldova, fiind unite într'o singură țară, cu o singură administrațiune, se vor opune influenței ruseșci în Peninsula Balcanică și vor mări autoritatea și puterea imperiului turc. În timpii lui *Mohamet II* și ai *Marelui Soliman*, Pórta ar fi respuns scurt: *Nu voiú (sit pro ratione voluntas)*. Inșă acum, Sultanul măgulit aprobă cu cea mai mare mulțumire planurile Domnului român și-l îndemnă chiar să le pue în aplicare. La întórcerea Domnului în țară, se desființă *comisiunea centrală* din Focșani și se formă un singur cabinet. Acesta fu primul minister al României, la 24 Ianuarie 1862. Prin urmare, tot în ziua de 24 Ianuarie s'a făptuit *Unirea depîină și definitivă a Principatelor Române*, din care a răsărit și a crescut mândru și puternic *Regatul*.

Aniversarea zilei de 24 Ianuarie, ziua nașcerii *României moderne*, ca serbătóre națională, ni se impune prin mărirea faptelor ce au ilustrat-o, prin efectele salutare ce a produs.

Astă-đi este aniversarea acestei ȓile și nu este Român, care să nu tresalte de bucurie și de mândrie legitimă în acéstă ȓi, căci, *Unirea* ne-a dat putința să ne liberăm de legăturile înăbușitóre ale trecutului, ea ne-a scăpat de peire.

Națiunea Română formând de acum înainte și ea o individualitate politică, avea tot dreptul de a trăi viața sa proprie, de a-și împlini misiunea sa. Inșă condițiunea pentru tóte acestea, era asigurarea situațiunei sale independente, a suveranității sale. Acésta s'a făcut în ȓilele de 9 și 10 Maiú 1877, când se proclamă independența completă a României și încetarea vechilor ei relațiuni cu Pórta Otomană.

La 1877 s'a adăogat încă o pagină gloriosă în fastele mării naționale, dovedind, ast-fel, că, eroismul este una din calitățile caracteristice ale poporului român, și arătând Europei întregi că Românul de ađi ea și cel din trecut șcie să se lupte și să móră pen-

tru libertatea și țara sa. Ast-fel ca oșten, Românul s'a manifestat în mod strălucit. Sus inimele Români! Drept pieptul înainte! Eroismul vostru va face mirarea lumei, dacă unirea și dragostea va domni între voi! Inșă ce s'a dobândit la 1877 trebuie conservat și înălțat cu timpul și acesta incumbă generațiunilor presente și viitoare, cari vor atinge țelul dorit, dacă faptele lor vor porni din convingeri patriotice și vor fi călăuzite de înțelepciunea politică.

Să nu uităm că tot zilei de 24 Ianuarie, ca urmare, datorim norocul ca un principe străin, vitez și înțelept, să primescă a-și uni destinele cu ale României, pe care cu vitejia, înțelepciunea și marea sa pricepere, a știut s'o înalțe acolo unde este astăzi.

Cu muncă neîntreruptă, — sub înțelepța sa conducere, secundat de frunțașii țării, — am propășit necontenit, vindecând multe din rănila trecutului și punând temelii sănătoase viitorului, pe care nimeni n'are dreptul să ni-l fure.

De ori câte ori cugetăm la trecutul nostru, ne reamintim dificultățile prin cari am trecut și vedem progresele realizate, dicem într'un glas că visul bătrânilor noștri, stă ca fapt îndeplinit dinaintea noastră, căci România are astăzi rost în lume. De câte ori îndreptăm mintea spre viitor, simțim inimile noastre cuprinse de o vie emoțiune, căci șcim că poporul nostru are Sfătuitor înțelept. Povățuitor sigur pe calea dezvoltării sale. Atunci aducem mulțumiri cerului că ne-a ocrotit Patria noastră și reînnoim în inimile noastre simțimintele de recunoștință profundă și devotament neclintit către Majestatea Sa Regele Carol I, care conduce destinele Regatului cu atâta înțelepciune și rîvnă.

Unirea Principatelor, Regatul României — prima întregire a Némului Românesc — s'a făcut.

S'a făcut deci primul pas!

Dar, némul acesta este chemat, netăgăduit, să jöce un rol important în complexul Istoriei.

«Va veni un timp, pe care speranțele și dorințele noastre ar voi să-l realizeze cât mai în grabă; va veni un timp, mai curând sau mai târziu, când primul articol, articolul fundamental, *lex animae reipublicae*, care se va înscri cu litere neșterse în fruntea Constituțiunei Poporului Român, va fi: *Toți Români sunt frați, toate provinciile române sunt unite, toate naționalitățile neromâne învecinate, de aceeași forță cu noi și cari au suferit ca și noi, sunt confederate cu Români, contra inamicilor celor puternici și cuceritori. Fraternitate între membrii națiunei, unire între provinciile române,*

confe-
marî
lor»

aducă
și ce
vede

așa
timp

tr'un
retr
găs-
put
nen
tur-
une

put
să
ari
pri
cu

confederațiune ofensivă și defensivă cu naționalitățile, aceste trei mari principii constituționale sunt adânc gravate în inima Românilor» dice D-l B. P. Hasdeu.

Ne mai trebuie, prin urmare, o pleiadă de bărbați, cari să ne aducă alt 24 Ianuarie sârbătorit de întreaga suflare românească! Ca și cele l'alte națiuni neolatine, așa și a noastră trebuie să tindă a-și vedea completându-se evoluțiunea nămului seu.

...Viitor de aur țara noastră are
Și prevăd prin secolii a ei înălțare!

Danielescu Victor

Elev. Cl. VIII M. Liceul „Carol I” din Craiova.

Pastelurile lui Vasile Alecsandri

Nici un poet român nu a descris natura și ce este pe la țară, cu așa multă și delicată simțire, cu culori așa de vii, variate și, în acelaș timp, adevărate, ca „dulcele cântăreț al României”.

„Pastelurile”, o parte din operele sale, le-a scris Alecsandri dintr'un îndemn firesc: frumusețile naturei. Obosit de afacerile de stat, el se retrage din arena politică și caută liniștea în singurătate. Acea liniște o găsește în „Lunca din Mircesci”, în lanurile și livețile moșiei sale. Fiind în puterea vârstei, el care din copilărie admirase frumusețile naturei, alcătui nemuritoarele pasteluri, în cari se vede că sufletul seu a simțit poezia naturei ascunsă. Prin stilul seu variat și viu, el zugrăvesce tablouri unde se unesc profunzimea cu frumuseța.

Printre primele sale pasteluri, „Sfârșit de Iamnă” denotă o mare putere de colorit. Sufletul seu subjugat de natură, a putut prin geniul seu să desvăluie totă poezia ascunsă în frumusețile ei, dându-ne-o în dulcea și armonioasă limbă românească. Are nuanța de o melancolie senină ce cuprinde pe omul simțitor când se vede părăsit de blânde păsărele, cari lo-
cuiau pe la streșinele casei sale:

„Ospeții caselor noastre, cocostârci și rândunele,
„Părăsit-au a lor cuiburi ș'au fugit de zile rele;
„Cârdurile de cocore, înșirându-se 'n lung sbor
„Pribegit-au urmările de al nostru jalnic dor”.

Apoi ne descrie aspectul trist ce l'lea natura:

„Vesela verde câmpie acu-î tristă, vestejită;
„Lunca, bătută de brumă, acum pare ruginită;
„Frunzele-î cad, sbor în aer și de crengi se deslăpesc
„Ca frumoșele ilusii dintr'un suflet omenesc”.

În fine spune cum totul presimte venirea iernei:

„Boi rag, cai necheză, câinii latră la un loc,
„Omul trist cade pe gânduri și s'apropie de foc“.

În „Serile de la Mircești“ sunt arătate preocupările minții marelui poet:

„Afară plouă, ninge! Afară-î vijelie,
„Și crivățul alergă pe câmpul înegrit;
„Ear eu, retras în pace, aștept din cer să vie
„O zîă drăgălașă cu glasul aurit.
„Așa 'n singurătate, pe când afară ninge
„Gândirea mea se primblă pe mândri curcubeii,
„Pân'ce se stinge focul și lampa 'n glob se stinge
„Și saltă căfelușu-mi de pe genunchi mei.—“

Intr'un număr de șapte pasteluri ne înfățișează iarna. Poetul personifică caracterele anotimpului: iarna e o ființă, o babă bătrână care cu un ciur colosal cerne zăpadă peste tota țara, acoperind-o cu o mantie albă:

„Din vîzduh cumplita iarnă cerne norii de zăpadă,
„Lungii troene călătore adunate'n cer grămadă;
„Dîna ninge, noptea ninge, dimineața ninge iară!
„Cu o zale argintie se îmbracă mândra țară“.

De asemenea „Gerul“ e o ființă și mai activă: el vine nemilos și furios de strînge în brațe lunca vestejită și o acopere cu „vîl de promorocă“. Ajunge până la locuințele omenești, se uită cu neaz prin gîamuri la focul ce „pălpăie în sobă“ și depune, ca semn că a sosit, diferite forme de ghეტă pe gîamuri. Ceva mai mult: înghetă apele rîurilor, împodobesce casele cu lungi țurțuri de ghეტă și se alэгă de copile înflorindu-le trandafirii pe obraji:

„Gerul aspru și sălbatic strînge în brațe cu jeliie
„Négra luncă de pe vale, care zace'n o amorfire;
„El ca pe-o mirésă mórta o -'ncunună despre zori,
„Cun vól alb de promorocă și cu țurțuri lucitori.
„Gerul vine de la munte, la feréstră se opresce,
„Si, privind la focul vesel care'n sobă strălucisce
„El depune flori de iarnă pe cristalul înghețat,
„Crimă și rose de zăpadă ce cu drag le-a sărutat.
„Gerul face cu-o suflare pod de ghiață între maluri,
„Pune streșinelor casei o ghirlandă de cristalluri,
„Iar pe fețe de copile înflorește trandafirii
„Să ne-aducă viu aminte de-ale verei înfloriri“.

„Crivățul“ e calul „Iernei“ căci ea vine călare pe crivățul din miază-noapte:

„Dîna scade, iarnă vine, vine pe crivăț călare,
„Vîntul șueră prin hornuri răspîndind înfiorare“.

Crivățul în góna sa cu iarna în spinare, pórtă zăpada pretutindeni
producând o gróză mare:

„Viscolul frământă lumea!... Lupii suri ies după pradă,
„Alergând, urlând în urmă-î prin potopul de zăpadă,
„Turmele tremură, corbii sbor vârtej răpiți de vînt,
„Și răchitele se 'ndoe lovindu-se de pămînt.
„Sbieret, raget, țipet, vaiet, miș de glasuri spălmînta te
„Se ridică de prin codri, de pe deluri, de prin sate“.

După ce „Iarna“ și-a arătat tótă panorama, poetul ese la plimbare
intr'o sáníoră cu înaintași conduși de surugii în costumul lor pitoresc, și,
în chióte, în sunete de clopoței și în plesnete de biciu, o pornesc pe câmpii.

În „Mieșul Iernei“ imaginațiunea poetului 'și ajunge punctul culminant:

„Fumuri albe se ridică în vîzduhul scînteios
„Ca înaltele odóre unui templu maiestos,
„Și pe ele se aședă bolta cerului senină
„Unde luna 'și aprinde farul tainic de lumină“.

El singur e transportat de fantastica închipuire și chiar o și mărtu-
risește:

„O! tablou măreț, fantastic!..... Miș de stele argintii
„In nemărginitul templu ard ca vecinice făclii.
„Munții sunt a lui altare, codrii organe sonore,
„Unde crivățul pătrunde scofînd note îngrozitoare“.

Tóte ființele au simțit și au fost atinse de grozăviile iernei, dar „Bra-
dul“ a fost nepăsător. El discută cu indiferență cu iarna, care în munți
umblă călare pe un urs alb și îmbrăcată cu șapte cojóce, și termină či-
cîndu-l:

„In zadar 'mî puț povară
„De zăpadă și de ghéță
„Fie iarnă, fie vară
„Eu păstrez a mea verdéță“.

Pastelurile de și ne-au infățîșat „Iarna“ cu tóte grozăviile ei, au
imaginii frumóse: căci cum în timpul primăverei totul înverdește, totul în-
florește, tot așa iarna „cerne nórii de zăpadă“ și acoperă pămîntul cu nea
și 'l împodobesce cu chiciură și mazărică.

Cu „Sfârșitul Iernei“ se duce o viéță și începe o alta nouă. Totul se
preschimbă: zăpada se topește, nopțile cele lungi s'au dus, sórele e mai
cald, pîrlele curg cu sgomote și mugurii apar pe crengile pomilor.

Dar bucuria cea mai mare și uimirea ce cuprînde pe poet e când
vede:

„..... un fluture ce prin vîzduh se pierde
„In câmpul veșted iată un fir de iarbă verde“.

Acastă veselie e naturală, căci tot omul simțitor când vede iarba pe care o acoperise zăpadă și pe iubiții oșpeți cari astă toamnă 'l părăsiseră, ȋice la fel cu poetul:

„Ah! iată primăvara cu sinu-ȋ de verdăȋă
 „In lume-ȋ veselie, amor, sperare, viaȋă
 „Și cerul și pămîntul preschimbă sărutări
 „Prin raze aurite și vesele cîntări“.

Cu „Oșpeȋi Primăverei“ o adevărată viaȋă incepe la țară, viaȋă plină de sgomote vesele, de cîntări de paseri și altele. In primăvară pădurile sunt pline de verdăȋă, arborii adăpostesc stoluri de păserele cari ciripesc dulce la căldura sôrelui și atrag pe omul iubitor de frumuseȋile naturei, lanurile sunt vesele și se mișcă cu valurile mării agitate de vînt. Și tôte acestea sunt anunțate poetului de cocostărc:

„In fund pe cer albastru in zarea depărtată,
 „La răsărit sub sôre un negru punct s'arată;
 „E cocostărcul tainic in lume călător,
 „Al primăverei dulce iubit prevestitor“.

Și cu cătă bucurie este primită această pasere călătore de

„..... copilașii veseli cu peptul desgolit,
 „Alărgă, sar in cale și-ȋ ȋic: „Bine-ai sosit!“

Noȋtile primăverei sunt sublime sub albastrul cerului; numai cine a avut in timpul noȋtei ca acoperiș bolta cerului pôte sci căt farmec, căt măreȋie ne oferă natura privind cerul instelat.

„Zori de ȋiuă se revarsă peste vesela natură
 „Prestind un sôre dulce cu lumină și căldură.
 „In curând și el apare pe—orizontul aurit,
 „Sorbind roua dimineȋei de pe câmpul inverȋit“.

Când se ridică sôrele, acel focare nesfârșit de lumină și căldură, tôte natura tresare: floricelele de primăvară sunt sărutate de razele vii ale lui, dedeȋei și toporașii se arată drăgălași spre a fi și ei sărutaȋi.

Poetul trece prin sat și vede:

„Muncitorii pe a lor prispe dreg uneltele de muncă,
 apoi se duce prin luncă și aude că

„Păserelele-și dreg glasul prin lugăcul de sub luncă“.

Prin liveȋi, ciaiurii, caii sburdă, turmele sbiéră, mieluseii sburdalnici sar pe colnice,

„Și o blândă copiliȋă torcînd lănă din fuior,
 „Pașce bobocei de aur lăng'un limpede isvor“.

„Floriile“ și „Pașcele“ se petrec pline de veselie la țară pe verdăȋă. Scrânciobul ajuns de la preȋ, este petrecerea de predilecȋiune, in ȋilele Paș-

cilor, a flăcăilor și fetelor, cari sunt împodobite „cu june flori de primăvară”. Mai la o parte horile se învârtesc lin și bătrânii cu femeile fac praznic la umbra pomilor.

Cu „*Plugurile*” și „*Sămănătorii*” *Alecsandri* ese la câmp, unde munca e în toiul ei: țăranul cu mânecele sumese apasă córnele plugului, sămănătorii veseli merg de-alungul brazdei, aruncând sămânța pe lanuri. El primește urări de la dâșii. Pe marginile țărinelor, cocostăreii calcă gravi și încet, având aerul de a medita.

Din tipurile vesele ale pasturilor e juna „*Rodica*” cu chipul feciorelnic, care poartă o cofiță pe umeri. Junii sămănători îi beau apa totă din ea, îi uréză fericiri și o sămână cu grâu, iar ea

„..... ride și 'n cale-î sboră
„Scuturând grăul din părul său“.

Poetul merge în încântătorea „*Luncă de la Mircesii*” unde

„Bate vînt de primăvară și pe muguri îi deschide“.

Aci pentru el ori ce frunză, ori ce cărare, or ce ființă are o amintire; aci e locul unde a copilărit el, unde au trăit părinți sei. Aci, totul are mai multă încântare, mai multă frumuseță:

„..... Stejarul mare grăesce cu iarba mică,
„Vulturul cu ciocârlia, sórele cu albul nor,
„Fluturul cu plânta, riul cu limpedele isvor“.

Totul aci trăesce în cea mai mare armonie. Lunca e plină de un farmec atrăgător. Tot ce vrei găsești într'insa: rēcóre, umbră desă, cîntări dulci, ciripiri și murmurul neînțeles, plângător al Siretului care o înceinge cu „brațele sale desmierdătore”. Ea atrage prin frumusețile sale naturale pe omul doritor de rēcóre, unde

„..... 'î încântă, și'î îmbată și 'î aduce la uitare
„Prin o magică plăcere de parfum și de cîntare,
Căci în tine, luncă dragă, tot ce are suflet, graiū,
„Tot șoptesce de iubire în frumoșa lună maiū“.

Dar fermecătorea luncă în curând devine sala unui sublid concert pe care 'l dă o pasere celebră, atunci când

„Vîntul tace, frunza desă stă în aer neclintită,
„Sub o pânză de lumină lunca pare adormită“.

De cu sêra „flórea óspeților luncel” a început să vină în luncă ca să asculte măestra pasere „care a revenit cu primăvara”. Vin pe rând: luminărelele, bujorelul, odolēna, sulcina, busuiocul, garofița și alte multe floricele; iar dintre sburătorii „vin cu grăbire”: ciocârlia, — o renumita artistă și ea în felul ei —, grangurul, dumbrăvénca, mierlele, sticleții și scatiil, iarăși bunii cîntăreți. Și toți și tóte se aședă să asculte artista; se face tăcere..... privighetórea începe..... melodia ei.

„Ca suflarea unui geniu printre crengi alin adie
 în urmă din ce în ce armonia crește și umple atmosfera de o melodie ce
 „Se pare că aude prin a rainului cântare
 „Pe-ale îngerilor harpe lunecând mărgăritare“.

* * *

Tóte pastelurile acestea 'mî fac impresiunea pe care i-a produs-o mare-
 relui critic frances *Jules Lemaitre* citirea scrierilor lui *André Theuriet*: „o
 bucată de pămînt nemărginită, cu riuri, cu coline, cu păduri, cu case, cu
 grădini, cu sate și dic: „Ah! ce bine e aici“. Și „bine e“ mai cu sémă în
 „Lunca din Mircesci“, „Concertul în Luncă“, „Nóptea“ și „Diminéța“, cari
 sunt nișce colțuri rēcóróse, pline de umbră și de lumină dulce ce se stre-
 córă prin perdéaua frunzișului.

Tot ce se descrie în pasteluri e „viéță și veselie“. Nu vom întălni în
 nici un pastel vre-un punct de melancolie, și, dacă va fi, e o melancolie cu
 totul senină.

Firea poetului ne apare veselă ca și a naturei; țărani lui *Alecsandri*
 sunt plini de vigóre, muncesc cu tragere de inimă, acasă se întorc veseli
 și hăulind cu tóte că au muncit o zi întreagă; sunt nișce țărani admirabili.

Dar nici fetele și femeile nu sunt mai pre jos; femeile au mare dragoste
 de bărbații lor, le aduc merinde la cāmp; ele vecinic sunt cu zîmbetul pe buze
 și nevinováția pe față, îmbrăcate în portul lor pitoresc, legate cu ștergare
 albe ce denotă hărnicia și curătenia lor; la horă, ca și la muncă, sglobii,
 mai ales fetele când sunt învîrtite de flăcăi cu „plete negre“.

Sufletul poetului a simțit măreția naturei, care tot mereu 'i suride
 și 'l predispune la veselie.

Când le citesc..... pare că mă simt în mijlocul acelor locuri descrise cu
 multă măiestrie de „*Bardul poporului român*“ care va fi nemuritor pentru
 Români.

Daniil I. Alexandru

Elev. Clasa VI M. Liceul „Carol I“ Craiova

Ce este viéța ?

Vădute în mod deosebit lucrurile, idea ce avem despre ele,
 diferă de la unul la altul.

Așa și cu viéța.

După unii, ea ar fi un izvor de plăceri și bucurii nesfărșite;
 după alții, sorgintea tuturilor relelor și nenorocirilor.

Părerea celor din urmă ridicată la rangul de sistem filosofic
 tinde a cuceri din ce în ce mai multe minți. Desgust, tristeță chi-

nuitore, indispozițiunea sufletescă, descurajare, credința că idealul e zădarnic și că fericirea nu e nici măcar posibilă, — Iată-i caracteristica.

În literatura noastră s'a simțit influența acestui curent de-deceptionist mai cu sémă în *Eminescu*, spre exemplu în „*Mortua est*”

*O! mórtea-î un haos, o mare de stele,
Când viéța-î o baltă de vise rebele;
O! mórtea-î un secol cu sorî înflorit,
Când viéța-î un basmu pustiu și urît.*

Și mai departe. . . .

*A fi ? Nebunie și tristă și golă:
Urechea te minte și ochiul te 'nșelă;
Ce-un secol ne dice cel-l-altî o desdic.
De cât un vis sarbéd, mă bine nimic.*

Adânc impresionat de filosofia schopenhauereană și trăind într'un mediū prielnic unor atarî idei, poetul recunósce singur că, pentru el, e natural ca gândirile rele să covârșescă pe cele bune.

*..... O! capu-mî pustiu cu furtune!
Gândirile-mî rele sugrum cele bune.....*

Într'altă poesie poetul ne sfătuesce că să nu urmăm gândirilor întrupate în volumul său:

*Nu urmați gândirei mele
Căci noian 'î de greșele,
Urmărind pe întuneric,
Visul vieței cel chimeric.*

* * *

Într'o revistă citesc următoarele:

*Viéța e o comedie
De minciună
Ceî ce 'n ea cred cu tărie
Sunt nebunî.*

Dacă autorul o va spune din convingere, saū numai ca să fie și el la modă spre a specula ignoranța ómenilor, nu o putem sci. Destul că influența filosofiei de-deceptioniste se simte și aici. De alt-tel cugetările filosofice în loc să ne lămurescă pe cât ar fi cu putință mai mult, ne pierd în definițiuni obscure. Iată spre ex. următoarele versuri:

*De unde-ra
Spre nu sciū unde*

*Mână ce-va
A vieții unde.
Căci viața 'i mic
Punct de 'ntâlnire,
Intre nimic
Și nesfârșire*

Ce e nimicul? Ce e nestârșirea? Sunt noțiuni tot atât de vagi ca și punctul vieții ce reiese din întâlnirea lor.

* * *

Negreșit nimeni nu stă numai să plângă sau numai să ridă totă viața. Și unii și alții cad în exagerare pentru că, relativ, viața are și părți bune și părți rele. De noi depinde înlăturarea relelor precum și triumful celor bune. Sf. Scriptură zice: „*Înainte de foc și apă, spre care vei voi, vei întinde mâna*“; sau mai românește: „*Cum 'ți vei așterne, așa vei dormi*“.

Iar celor ce se încercă a ne face să vedem în viață numai nenorociri, le vom răspunde cu bătrânul sfetnic din „*Mărta* lui Fulger“ a domnului Coșbuc:

*De ce să 'ntrebi viața ce-î?
Așa se 'ntrebă cei mișei.
Cei buni n'au vreme de gândit,
Căci plânsu-î de nebuni scornit.*

Potrivit cu spiritul creștinismului, domnul Hasdeu în „*Sic-cogito*“ definește viața ca o luptă a cărei răsplătă e în ceruri. În acelaș sens grăește sfetnicul domnului Coșbuc:

*„Dar știu un lucru mai pe sus
Din tote câte-ți le-am spus:
Credința 'n zilele de-apoi
E singura tărie 'n noi..*

Filosofia bătrânului sfetnic e răspunsul la marile mistere și probleme ale vieții:

*„Nu cerceta aceste legi
Că ești nebun când le 'nțelegi.*

Cam acelaș răspuns, dar sub o altă formă, 'l dă domnul Hasdeu, când întreabă pe fca sa de ce nu mai revine pe lumea noastră pămîntescă:

*De nu-mi răspunzi, ah, altul cine
Vre un răspuns să-mi dea?
Întreb pe filosofi de-a rândul
Întreb.....*

Nu-î întreba!

Ei tornă și răstornă, gândul

Dar inimile. . . . ba!

Cărarea vieței viitoare

De vrei s'o nimeresci,

Veți sci răbda, ș'or cât te dore

Să crești și să iubesci...

O comparațiune frumoasă și, în acelaș timp, un resumat din cele expuse găsesc în următoarele două strofe din *Ronetti Roman*:

Vięta-î riú ce isvoręsce,

Curge ínte ș'apoi sacá;

Cine dá din máini, plutesce

Cine nu,— curánd se 'necá.

Nu te plángo de viętá

Cá e laș acel ce plángo

Ci mái bine veți de 'nvațá

Pedica s'o poți înfrángo.

Dumitrescu Ion—Isverna

Elev. Cl. VII Seminarul central, București.

O excursiune în munții județului Muscel

Era pe la sfârșitul lui Iulie. Mi pusei în gând să fac o excursiune prin munții Muscelului. Mă sculaiu pe la 3 ore și jumătate dimineța. Ziua se îngâna cu noaptea. Incet, incet, ziua eșia biruitoare, și lumina orașul Câmpul Lung cu raze purpurii. Aurora, cu fața din ce în ce mai îmbujorată și degete trandafirii, vestia răsăritul iubitului său mire, luminosul făt-frumos, sórele. Dar iată-l! Cu gene greoie de somn și încărcate de lumină se înalță spre răsărit. Era o profusiune de lumină sclipitoare, de colorii, de reflexuri peste tot, ori unde-ți aruncaí privirea. Intr'o jumătate de cias totul fu gata de plecare. Doi cai hodiniți, pun în mișcare trăsura în care eram eu și vizitiul. Iată-ne la larg. Scăldați într'o baie de lumină, de răcoare și miresme apucarăm șoseaua largă și petruită, ce duce la satul „Lereșci“. Vizitiul era vesel, plesnia din biciu și îngână o doină.

Mi se părea că visez !.....

* * *

După un drum ca de un cias și jumătate, ne oprirăm în fața primăriei din Lereșci. Aici mă aștepta Ilie pădurarul — un fost argat al nostru. Un cal de cei mici de munte, înșeuat gata, era pregătit pentru mine.—

„Bună dimineața neică Ilie!“ — „Mulțum'tale căne Antonaș“. — „Gata?“ — „Gata, să fiți sănătos, și să ne cam gătim de ducă, că-î drum nu glumă până la „*Poiéna Ursului*“, din muntele „*Văcareă*“, unde o să ne găsduească badea *Florea*, baciul de la stâna lui *Damaschin*, — răspunse Ilie. „Să mergem dar.“ Calul era gata; examinaiă chinga, și încălecaiă. Apuearăm în susul albiei riului „*Tirgul*“. Acest riu poartă caracteristica riurilor de munte: repede, curat ca cristalul și rece. Sorele se ogindia în undele-î limpede și tremurătoare, pe când reflexuri scilpitore jucau nebunatic pe malurile lui verzi și adumbrite de copaci bătrâni. Murmurul lui îngână pare că o doină. Inaintarăm. Cu cât inaintezi albia riului se strîmtează — e mai accidentată, ruptă și cotită; la fie care cotitură trebuie să schimbi malul urmând cărarea în spirală pe marginile riului, și tot de atâtea-ori caii și spală copitele prăfuite în oglinda lui argintie; aninii și întind brațele nodurose pe d'asupra lui, și, prin desșul frunzarului lor, opresc dogorea sorelui. Aerul devenia tot mai răcoritor, mai încărcat da ozonă, și mai sănătos, cu cât ne afundam mai mult în inima munților păduratic. Pădurarul prinse a-mi povesti câte în lună și în soare: La fagul rotund s'a luptat cu ursul piept la piept; acum doi ani—intr'o sêră de tîmna când la munte începuse să fulguiescă—î eși o haită de lupi înainte de cari, dupe ce repuse dece din ei, fu scăpat de odăiașul din *Poiéna Mărului*. Și tot așa—cu pătenii de-ale lui, cu legende despre urs, lup, și alte dihanii de prin pădurile Carpaților noștri — timpul trece, — sorele trecuse de amiazi, — și noi începeam să cam întorcem ochii către desaga cu merinde. Poposirăm într'o poiénă — ca tôte poenele de munte — mândră, cu iarbă verde, fragedă și otăvită de curând pe urma cösei, umbrită pe margini de fagi înalți și vinjoși, prin frunzișul căroră sburda neamul păsereșc cu fel de fel de colorii, cu fel de fel de glasuri, piruite, șuerate, ciripite și fericite.

* * *

Ospëtați și odihniți — pornirăm la drum înainte; alte priveliști și mai încântătoare se desfășurau ochilor mei uimiți. Piscurile munților începură să apară inaintea noastră, ca întăriturile unei cetăți uriașe, dărmate de vreme. În drépta noastră se înălța oblic muntele „*Văcareă*“, ca un bătrân gârbovit, cu capul în piept; în stînga muntele „*Piscul-Calului*“ gol și lungueț ca un ou de rață, și „*Moșoróele*“, iar în fund, spre obârșia riului, și înălța fruntea de cremene scânteietore în bătaea sorelui — trușul pisc al „*Ezerului*“, și în stînga lui, alte două piscuri: „*Plainul lui Pëtru*“ și „*Păpușă*“. Pădurarul mă îndreptă pe o potecă ce străbătea, șerpuiind, prin codrul de copaci seculari de pe cîsta acestui din urmă munte. Suișul repede și abrupt la început făcea să gâfăie caii, dar mai apoi poteca începe a se întinde netedă și mlădiósă pe cîsta muntelui, și mersul cailor se face mai pe îndelete și mai ușor. De jur împrejur era pădure de fagi, carpeni și tufani, înalți, groși și mândri, sprijiniți pe rădăcinele lor țepene și adânc înfipte în inima muntelui. Priveliștea era încântătoare. Pe jos un co-

vor de frunze uscate, prin cari străbătea ici, colea, câte-o flóre sălbatică : roșie, albastră, galbenă sau albă, cari răspândiau un miros plăcut. Crengile copacilor, se împreunău de asupra capetelor noastre, că de abia mai puteai zări câte-un petec albastru de cer, printre frunzele lor verzi și vigurose. Nici-o adiere de vînt; frunza nu se mișca, pădurea dormia în dogorea namiașului. Din când în când numai, visul ei e turburat de cîntecul distins al unei privighetori, al unei mierle șuerătore, sau a altei paseri, ce se repede cîrîpînd după vre-o musculiță în sbor. Singur numai nîmul insectelor era mai activ și robotia făgînd prin frunza uscată de pe jos, iar d'asupra capului meu, roiuri de musculițe se învîrtiau bîzîind cît le lua gura. Din distanță în distanță ne întîmpina murmurul vre-unui isvor, ce-și mîna cîntînd, apele sale la vale, șerpînd printre bolovani colțuroși și stînci uriașe. Câte-o veveriță cu cîda stufosă, se uită la noi mirată; dar cum 'mî întorceam privirile cître ea, la moment se svîrليا pe altă cracă, și de aci pe altă, pînă cînd se pierdea din vederile mele, în acest paradis pămîntesc. De la o vreme făgetul și mestecănișul începu a se învîrta cu brădet; lupta între acești uriași ai munților, se întîleşce tot mai mult și biruința rămîne de partea bradului înalt, voinic și pletos. Frunzișul lui de un verde întunecos respîndește un miros puternic de rășină ce-ți dă sănătate. Dar cu cît ne apropiam de virful muntelui, brazi deveniau din ce în ce mai mici, mai rari și mai închireiți, pînă cînd, în cele din urmă, ajung pitici de tot și stau cu nisce moșorîie de cîrîtiță pe gîtul golaș al muntelui. Pădurarul 'mî spuse atunci că suntem aproape de virf, și că aci, fiind iarna prea frig, arborii, ne mai putînd lupta cu asuprimea gerului, nu se pot desvolta cît trebuie. Urcarăm ce mai urcarăm și apoi cotirăm pe lîngă piscul pietros și pleșuvit al muntelui spre stînga, și începurăm să scoborîm. Sorele era cître sîră și grăbirăm să ajungem cum se dice „în sat cu sîre“. De cîstă parte a muntelui cam spre pîla lui ne aștepta, cu brațele deschise, badea *Florea* — baciul de la stîna lui *Damaschin* din *Poiëna Ursului*. Alți munți și mai înalți și mai sălbatici se înălțau și se perdeau în depărtările albastre ale orizontului. Dar unde se mai ai timpul să-î privești și să te încînti? Ochii mei erau obosiți de cîte văduseră și trupul ostenit și înțepenit în șea. Scoborișul tot atît de greș era ca și suișul. Cu ajutorul lui D-șeu însă, ajunserăm în amurg la locul de cină și odihnă, la baciul *Florea*, inimă vîioasă și prietenosă. De departe cîinii ne primiră cu lătrături furișe. Un flăcăiandru însă, cu cămașa negrită, roșu la față și cu plete negre 'i mai potoli și dădu de veste baciului care eși zimbitor înaintea noastră.

* * *

Frumosă, mulțumită și plină de fericire mai e și viața ciobanului. Doinînd din fluer în urma oilor fricose și pacînice, înconjurat de o haită de dulăi, sub cer albastru sau adumbrit de verdele păduratic al Carpaților noștri — ciobanul 'și duce viața sa tîhnită. Numai cine a petrecut o nopțe

măcar în viața sa la o stână de oi în creierul Carpaților, numai acela cunoștea sentimentul vag, nedeslușit și misterios, care se produce în om atunci și 'l înalță cu gândul la Dumnezeu! Numai în această noapte de Iulie cu cer scânteietor de stele — tolănit în jurul unui foc mare, în rând alți cinci flăcăiandri ciobănași, ce știu să cânte și să povestescă basmele cu zine fermecătoare și năzdrăvani feți-frumoși, — mi-am putut da seama pe deplin de finețea, blândețea și profunditatea vorbelor cobanului din poezia „Miorița“, atât de frumoasă și de cunoscută!

Pe un pat de fân uscat, înveluit într-o sarică ciobănească, mare și mițoasă, având deasupra, în depărtări senine, bolta cerescă cu ochii ei tremurători, legănat de murmurul pădurii și poveștele sașu glumele ciobanilor, am adormit pe nesimțite, vedând în vis, cea ce cu câte-va momente mai înainte, fusese adevărat.....

Sorele 'și făcuse aparițiunea pe creșta muntelui „Piscul - Calului“, ce scânteia de lumină, când mă trezii din visul meu fericit. Pe coasta muntelui, ciobanii mânau dinapozi un ciopor ca de vre-o opt sute de oi, cărila aceea înălțime păreau nise găgălice rotunde, albe, negre și mișcătoare. La stână nu rămăsese de cât badea Florea și ajutorul lui, ciobănașul care ne scăpase de câini în ajun. Iie înșeuase caii și totul era gata de plecare. Pe o masă rotundă cu trei picioare, fumega o mămăligă; alături, într-o strachină, lapte prăpșit de oie, iar pe foc, se prăjiau vre-o patru bulzi de ceapă cu brânză la mijloc. Un prânz împărătesc! După ce ne puserăm gura la cale, plecarăm; muntele Ezerul mă ispitia prin înălțimea și sfidarea ce-mi arunca.

* * *

Plecarăm. Cu cât înaintam spre vârful muntelui natura devenia mai fi-orosă; iarba să răria, iar stâncile de piatră vinete, apăreau ca nise porți colosale ale unei cetăți uriașe. Ajunserăm la vîrf. Aici într-o căldare de stânci colțuroase, e un loc cu ape albastre, în care sorele n'a pătruns niciodată. Legenda spune că, în vremea veche, în locul unde e lacul astăzi era un palat de cleștar, în care ședea o zină. Acestă zină, fusese ursită să nu se uite la nici un muritor. Un fecior de împărat însă, auzind de această fată, a plecat în căutarea ei. Când s'aui vădut, ei au început să se isbescă. Atunci o putere cerescă a făcut ca să se împlinescă ursita. De odată castelul s'a scufundat în mijlocul pămîntului, inghițindu-i pe amândoi, iar d'asupra a eșit acest lac din lacrimile zinei, care și acum 'și plânge sorta cea rea. Acest lac, numit „Ezerul“, este înfricoșător la vedere; către mijloc el devine din ce în ce mai negru, și se dice că n'are fund. Pote că el provine din adunarea apelor ploilor în vr'un crater de vulcan stins. Iată singura noutate ce am vădut, răsplată a gifăitorei noastre aburcări.

* * *

Să vă mai descriu restul excursiunii mele? Se poate resuma în câteva cuvinte: Munți, ripe, prăpăști adânci, stânci năprasnice ce stau să se

prăbușescă peste călător și să-l strivescă ca pe un vierme; codrii cu isvóre și pirié sălbatice; cer albastru saú mánios și încărcat de furtună..... Cine nu mă crede, n'are de cât să vadă cu ochil seí tóte aceste minuni ale naturei, să îndure ca și mine oboséla și să-și procure frumósele amin-tiri ale masului pe la stâni cu ciobanii cei doinași și voinici, cu oi blânde și lătrători dulăi.

Așa am petrecut eu o săptămână întrégă, și apoi m'am reíntors a-casă, cu impresiunea că bun și trainic adăpost și-au mai ales Românii în acéstă uriașă cetate cu porți de granit a Carpaților!

Negulici G. Anton

Elev. Cl. V M. Liceul «Lolliot» București.

Omagiu.

Printre remarcabilele figuri ale literaturéi nóstre didactice, printre distínși bărbați carí aú ridicat catedra Liceului și tribuna Ateneului Craiovei este D-l *Michail Strajanu*.

Eminentul scriitor, profesor și conferențiar, născut în Transilvania, la 1841, după ce a studiat la Blaj și la București, a trecut în Francia și Germania, de unde, s'a întors doctor în Filosofie. Dupe ce a funcționat ca profesor la București și Botoșani, a fost numit la liceul din Craiova, la 1881, la catedra de L. Română, cursul superior.

Mulțumita vastei sale culturí literare și cunoscínțelor sale filosofice și pedagogice, D-l *M. Strajanu* a făcut, pe lângă acéstă materie, în diferite ocațiuni, și lecțiuni de Filosofie, L. Italiană și L. Latină.

D-sa, afară de redactarea cursului de L. Română, care atunci începuse a se preda în scólele nóstre secundare, a scris și publicat o mulțime de studii și articole literare, estetice și pedagogice, precum și mai multe cărți didactice privitoare la L. Română și Italiană. Una din cărțile sale didactice a fost premiată de Academia Română.

Ca profesor, D-sa a răspândit de pe catedră cele mai sănătóse și mai patriotice idei.

D-sa a fost pentru noi, tinerile generațiuni, un model de om muncitor, învățat și patriot.

Ca conferențiar, ani întregi D-sa a ilustrat tribuna Ateneului Craiovei.

Ca membru al *Ligei culturale* și Societății *Basarab*, D-sa a dat un prețios ajutor acestor instituțiuni.

La 1902, s'a retras la pensiune, iar la 1903 a părăsit Craiova pentru a se stabili în Bucuresci, fiind regretat de colegii și elevii D-sale.

Elevii liceului «Carol I» din Craiova, cari i-au ascultat cu sfîntenie lecțiunile și conferințele, păstrează pentru D-sa cea mai scumpă aducere aminte.

Fie-mi permis mie, fost elev al D-sale, a 'i aduce aces omagiu de recunoștință și admirațiune.

Popp N. Victor

Elev Cl. VII M. Liceul „Carol I” din Craiova

Cuvîntare ținută în ziua de 24 Decembrie 1903 cu ocasiunea pomului de Crăciun.

Bradul împodobit, care ne înveselesce așa mult ađi, făcea să tresalte de bucurie inimile unui popor păgân, cu mult mai înainte de nascerea lui *Iisus Christos*!

Teutonii, celebrau la solștițiul de iarnă, când este cea mai scurtă zi, serbătorea numită: «*Schimbarea timpului*» sau în l. germană «*Temperaturwechsel*», pentru-că de aci înainte zilele încep să crească. Și pentru că creșterea zilelor deștepta în ei idea reintinerii naturii, speranța reîntoarcerii mult iubitei primăveri, de aceea, împrejurul unui brad, împodobit de daruri, simbolul belșugului, *Teutonii* aveau cea mai mare bucurie.

Tocmai târziu, prin vécul al XVI, serbarea bradului 'și luă avîntul de ađi, mai ales la popórele din occident. Astăzi bradul din fața noastră are o însemnătate cu mult mai mare, și anume el are misiunea să ne amintescă că acum 1903 ani, într'o iesle de vite s'a născut în mijlocul unui popor rob și apăsător, acela care avea să ispășescă lumea de păcate, s'o îndrumeze pe calea cea bună,—s'a născut acela care a regenerat, care a reintinerit lumea pe basa iubirii frățești, simbolul blîndeței, s'a născut Mântuitorul și D-deul nostru *Iisus Christos*.

Ca bradul mândru și trainic, tot-d'auna verde, tot așa și creștinătatea e vecinic tînără; dintr'însa es mereu vlăstari noi și trainici,

și luminile învățăturilor binefăcătoare pătrund din ce în ce în straturile popoarelor încă păgâne.

Și, după cum strălucirea luminei bradului acestuia radiază aș în inimile noastre, vremea nu e departe când lumina învățăturilor lui *Christ*, va lumina sufletele întregii omeniri!

Vederea bradului pururea tânăr și rădător, aduce aminte omelor de frumoșii ani ai tinereții, ai copilăriei, cum inimile lor băteau de bucurie, că are să li se împartă frumoșele daruri aduse de *Moș Crăciun*.

Și pentru că tu, bradule, faci să bată de bucurie acum inimile noastre; pentru că tu, răscolăști în cutele inimilor părintești, momentele vesele ale copilăriei lor și 'i faci să guste această clipă de fericire în jurul odórelor iubite; pentru că tu, ești emblema mândriei și libertății, a statorniciei tinereții; pentru că tu, ca un profet ne reamintesci nașcerea lui Iisus Christos, de aceea noi te salutăm cu bucurie și venerațiune bradule de Crăciun.

Savopolu G. Maria

Elevă cl. II sec. Institutul Urziceanu, Craiova.

Principele și judecătorul

(Traducere din L. Engleză.)

Henric V. ¹⁾ era un rege așa de vitéz cum nu a fost nici-o dată pe tronul englez, și a câștigat una din cele mai mari victorii ²⁾ pe cari le-a reputat vre-o dată soldații englezi.

Dar ca Principe de Wales, el era un tânăr foarte sălbatic și risipitor. El se amesteca cu colegii săi inferiori, cari 'l seduceau de a face multe fapte josnice și nebune, cu totul nedemne pentru un prinț.

Într-o asemenea ocaziune, unul din prietenii săi a fost citat pentru o ofensă înaintea președintelui tribunalului. El fu găsit vinovat, și se dete ordin de a fi trimis la închisoare.

Când Principele, care era în curte, auzi sentința, fu cuprins de o mare furie. El vorbi foarte aspru judecătorului, și 'i porunci de a achita pe prietenul său.

„În închisoare“, dispuse el, „nu este loc pentru un prieten al Prințului“. Eu sunt Principe de Wales, și 'ți interdic de a trimite pe acest om la închisoare, ca un hoț ordinar“.

¹⁾ Fiul lui Henric de Lancaster.

²⁾ Bătălia de la Azincourt, 1415. unde Francesii fură înfrinși.

„Fie, Principe, sau nu,” replică judecătorul, „nu ai dreptul de a vorbi ast-fel către judecătorul Regelui. Eu am jurat de a face dreptate, și dreptate eu voi face“.

Principele, devenind mai furios, încercă atunci de a scăpa însuși pe prizonier. Dar judecătorul 'i dîse că acesta nu era treaba lui, și 'i ordonă de a înceta în curte cu o ast-fel de nebunie.

Linșteea cu care judecătorul vorbi făcu pe Principe încă mai iritat ; el sări pe bancă, și dete judecătorului o palmă puternică!

Pentru acesta, judecătorul ordonă oficerilor din curte de a lua pe Principe, și a-l duce la închisore împreună cu prietenul său. „Eu fac acesta“, dîse el, „nu pentru că mî-a făcut rău, dar fiind-că a insultat onórea regel“.

Adresându-se iarăși către Principe, el adăogă, „Tinere, tu vei fi într'o dî rege. Cum poți aștepta ca supușii tăi să ți se supună atunci, dacă tu însu-ți acuma nu te supui legilor Regelui?“

Auînd acesta, Principele s'a rușinat forte mult. El nu avu de spus nici un cuvînt; dar, punînd jos sabia sa, se'nchină judecătorului, și merse liniștit la închisore.

Cînd regele *Henric IV* auî de acest incident, dîse: „Fericit este regele că are un judecător care fără frică aplică legile, și un fiu care șcie cum trebuie să se supună lor“.

Puțin timp după acesta Principele a fost încoronat rege și mulți din poporul său veniră să depună omagiile lor către el. Câți-va din aceștia cari sciau cît de sălbatic fusese în tinerețe, erau neliniștiți de a sci cum va guverna ca rege.

Printre cei-lalți veniră cîți-va din prietenii săi risipitori, așteptând, fără îndoieală, de a fi făcuți odată favoriți regelui.

Însă ei se înșelară. Regele le spuse că el a înlăturat manierele sale nebune, și 'i sfătui de a face acelaș lucru. Nici nu'i lăsă să se aproprie de el, până cînd ei au arătat că și-au îndreptat mai bine purtările lor.

De asemenea veni și judecătorul, nesciînd cum va' fi primit. El se temea că ar puté să pîrdă postul său; însă nu se îngrijia atît de mult, căci el 'și facuse numai datoria.

El fu asemenea înșelat. Regele 'l primi forțe binevoitor, și 'i mulțumi pentru lecțiunea severă ce'i dăduse. El 'i spuse ca să păstreze încă postul care ocupase cu atîta demnitate.

„Dacă vre-odată“, dîse regele, „voiă avea un fiu care se va purta pre-cum eu m'am purtat cu tine, trebuie să am un judecător așa de curagios și credincios, cum ești tu, pentru a-l corige!“

Demetrescu A. Const.

Elev Cl. VIII R. Liceul „Carol I“ Craiova.

Progresul Angliei

(Traducere din Macaulay)

Istoria Angliei este cu mândrie istoria progresului. Ea este istoria unei mișcări constante a opiniei publice, unei constante schimbări a instituțiilor unei mari societăți.

Vedem această societate la începutul secolului al XII într-o stare mai miserabilă de cât cea în care se află acum cele mai degradate națiuni ale Orientului. O vedem sub influența tiraniei unei mâni de străini armați. Vedem o mare deosebire de castă separînd pe victorioșii Normanți de învinșii Saxonii. Vedem marele corpal populației într-o stare de sclavie personală. Vedem cea mai înjositoare și crudă superstiție exercitând o dominațiune fără margini peste cele mai înalte și binevoitoare minți. Vedem mulțimea cufundată într-o ignoranță brutală și puținii studioși ocupați a-și însuși cea-ce nu merita numele de știință.

În cursul a șapte secolii miserabila și degradata rasă a devenit poporul cel mai mare și mai civilizat pe care l'a vădut vre-odată lumea; și-a întins dominațiunea pe fie-care sfert al globului; a împrăștiat sămânțele a mari imperii și republici peste vaste continente despre cari Ptolemeu și Strabon n'ar fi avut nici cea mai mică idee: a creat o putere maritimă care ar anihila într'un sfert de cîas năvile Tirului, Atenei, Cartaginei, Veneției și Genovei la o-l-altă; a adus știința de a vindeca, mijlocele de locomoțiune și corespondență, ori-ce artă mecanică, ori-ce manufactură, ori-ce lucru care înlesnesce viața, la o perfecțiune pe care strămoșii noștri ar fi considerat-o magică; a produs o literatură care ar pute să se mândrească cu opere nu mai pre jos de cele mai nobile pe cari Grecia ni le-a lăsat; a descoperit legile cari regulază mișcarea corpurilor cereșci; a speculat cu mare înțelepciune operațiunile minții umane; a fost recunoscutul conducător al rasei omenesci în cariera îmbunătățirilor politice.

Istoria Angliei este istoria acestei mari schimbări în starea morală, intelectuală și fizică a locuitorilor insulei noastre.

Este multă materie episodică, hazlie și instructivă; dar acesta este principala acțiune. Nouă, trebuie să recunoștem, nimic nu ne e așa de interesant și desfătător de cât a contempla pașii prin cari Anglia lui Cromwell, Anglia cruciaților, călugărilor, scolasticilor, as-

trologilor, servilor, desmoșteniților, deveni Anglia pe care o cunoșcem și o iubim, terenul clasic al libertății și filosofiei, școala tuturor cunoștințelor, martora întregului negoț.

Konteschweller Titu

Elev Cl. III a liceului „Carol I” din Craiova.

24 Ianuarie la Focșani.

Acastă mare zi din viața Românilor s'a celebrat la Focșani, anul acesta, de către profesorii și elevii liceului „Unirea”, în următorul mod:

Dimineața s'a oficiat un Te Deum la catedrală, după care elevii liceului au defilat înaintea autorităților.

După amiază, s'a făcut sărbătorea la Teatrul Lupescu, unde se adunase un public foarte numeros. S'a cântat *Imnul regal* de corul liceului, condus de D-l I. Nădulescu. S'a ținut de D-l Chr. N. Țapu, profesor, o foarte interesantă și plină de patriotism conferință asupra originii, rolului și menirii Românilor. Ea a fost întrețesută, în dese locuri, cu frumoase versuri compuse de conferințiar. Entuziasmul provocat în public de această conferință a fost foarte mare. S'au făcut recitări de către elevii liceului, între cari s'a distins Protopopescu din cl. V M. care a declamat poesia „Limbei Românesce”, compusă de D-l Chr. N. Țapu. S'au executat mai multe bucăți de corul liceului. S'au jucat mai multe danțuri naționale de elevii liceului. În fine s'a represintat de elevii și elevele din școlile primare piesa *Impăcarea*, o alegorie asupra Unirii.

Serbătorea a durat de la orele 2—5 p. m. Ea a avut un deplin succes.

Conferințele de la liceul „Carol I” din Craiova.

Sâmbătă, 28 Februarie, 1904, de la ora 9—10 seara, D-l G. Constantinescu, profesor de Chimie la această școală, a ținut în amfiteatrul liceului o foarte interesantă conferință despre *Apele potabile*, cu proiecțiuni.

Cestiunea a fost tratată din toate punctele de vedere cu multă competență. Apele Craiovei au fost supuse unor speciale cercetări.

A asistat un numeros și distins public.

Conferințiarul a avut un frumos succes.

Societățile elevilor cl. VI M. și cl. VII M. de la liceul „Carol I” din Craiova.

Elevii cl. VI M. a acestui liceu au înființat o societate literară sub direcțiunea D-lor *A. Lăzărescu* și *St. Ciuceanu*, profesori ai școlii. Scopul ei este, pe lângă cultura generală, formarea în special a gustului pentru studiul Istoriei și Geografiei. În fie-care săptămână se țin conferințe de către elevi.

* * *

Elevii cl. VII M. a acestui liceu au înființat o societate sportivă sub direcțiunea D-lui *T. Georgescu*, profesor al școlii. Scopul ei este răspindirea gustului pentru exercițiile fizice printre tinerimea școlară.

Societatea literară a elevilor liceului „Unirea” din Focșani.

La liceul „Unirea” din Focșani e o societate literară a elevilor. Ea s’a întemeiat la 1898 și a realizat progrese însemnate, aducând, în acelaș timp, mari folose elevilor. Numărul membrilor e de 120. Activitatea ei s’a manifestat prin excursiuni, prin organizarea unei biblioteci de peste 500 volume, prin conferințe ținute de elevi, prin compozițiuni ș. a.

Aceșta se datoreșce D-lui *S. Rahtivan*, directorul liceului, D-lui *Chr. N. Tapu*, profesor, conducătorul societății, și celor-l-alți profesori ai școlii.

Comunicări.

Înștiințăm pe toți câți trimet articole la „Citirea” că nu vom publica de cât pe acelea cari, întrunind condițiunile de fond și formă, vor fi scrise citeț, pe o singură pagină și cu cernolă.

Premii pentru lucrări.

Elevilor *Costeanu D. N.*, *Danielescu Vict.*, *Daniel I. Alex.*, *Dimitrescu Ion-Isverna*, *Neguliță G. Ant.*—*V. Alexandri: Proșă.*

Diverse.

Sâmbătă, 28 Februarie, 1904, între orele 4½ și 6 p. m., Cooperatiunea școlară a liceului „Carol I” din Craiova a dat în amfiteatrul școlii a cincea producțiune a sa.

Programul, care a conținut 12 numere, s'a compus din cântece corale și soluri, recitări, bucăți executate la violină, piano, mandolină, bucăți cântate de orchestra liceului.

Cu ocasiunea acestei producțiuni, elevul *Radovan S.* din cl. VIII R. a dezvoltat o disertațiune cu proecțiuni foarte bine reușite, intitulată *Arta și industria la animale.*

Corul liceului a fost condus de D-l *El. Michailescu*, iar orchestra de elevul *Șeșefski St.*

Correspondența.

Elev. *F. C.* în *B.* Manuscriptul imposibil de citit la tipografie.

„ *I. I. D.* în *C.* Foarte bună, dar subiectul străin.

„ *I. F.* în *C.* Bună, dar fără interes.

„ *M. P. V.* în *C.* Bună, dar necompletă.

„ *S. N. B.* în *I.* Puține idei. Exagerare.

„ *P. D. D.* în *B.* Critica bine argumentată, dar prea aspră.

„ *D. A. F.* în *B.* Nu împărtășim ideile.

„ *S. A.* în *B.* În numărul viitor.

„ *C. P. S.* în *C.* Nenaturală.

„ *M. E.* în *B.* În numărul viitor.

„ *S. I. E.* în *B.* În numărul viitor.

„ *Ch. Th. A.* în *C.* În numărul viitor.

1900 les